МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

Матеріали
ІІ Міжнародної науково-практичної конференції

“ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІКОЮ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ БІЗНЕСУ”

10 жовтня 2024 р.

Київ
2024

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Голова оргкомітету:
Гончаренко Михайло Федорович – віцепрезидент Міжрегіональної Академії управління персоналом, д-р екон. наук, проф.

Заступники голови:
Семенець-Орлова Інна Андріївна — директор Навчально-наукового ін-ту управління, економіки та бізнесу, д-р наук з держ. упр., проф.;
Каліна Ірина Іванівна — заступник директора Навчально-наукового ін-ту управління, економіки та бізнесу, д-р екон. наук, проф.

Члени оргкомітету:
Дацій Олександр Іванович — завідувач кафедри маркетингу ННІУЕБ, д-р екон. наук, проф.;
Братусь Анна Анатоліївна — завідувач кафедри економіки та управління бізнесом ННІУЕБ, д-р екон. наук, доц.;
Дмитренко Геннадій Анатолійович — завідувач кафедри управління персоналом та економіки праці ННІУЕБ, д-р екон. наук, проф.;
Скиба Ганна Іванівна — завідувач кафедри обліку і оподаткування Навчально-наукового інституту управління, економіки та бізнесу, канд. екон. наук, доц.;
Кришталь Галина Олександрівна — завідувач кафедри фінансів, банківської та страхової справи ННІУЕБ, д-р екон. наук, проф.;
Кривоберець Марина Миколаївна — завідувач кафедри організації туристичної діяльності ННІУЕБ, канд. екон. наук, доц.;
Мазур Юлія Володимирівна — декан ННІУЕБ, канд. екон. наук, доц.

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом (протокол № 11 від 30.10.24)

II Міжнародна науково-практична конференція "Інноваційні методи управління економікою в умовах цифровізації бізнесу": зб. матеріалів конференції (м. Київ, 10 жовтня 2024 р.) / ред. кол.: І. А.Семенець-Орлова (гол. ред.), І. І.Каліна (заст. гол. ред.), Ю. В. Мазур (упоряд. і відп. ред.) та ін. Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2024. 594 с.

ISBN 978-617-02-0406-6 (електронне видання)

Для науковців, представників бізнесу та здобувачів вищої освіти.

Тексти тез надано в авторській редакції. Автори несуть повну відповідальність за зміст публікацій, а також добір, точність наведених фактів, цитат, власних імен та інших відомостей.

ISBN 978-617-02-0406-6

© Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2024

Міляєва Марія Володимирівна
Окремі аспекти поняття "електронне врядування" 353

Могиль Олена Олександрівна, Комащенко Олександра Вадимівна
Порівняльний аналіз досвіду публічної служби в країнах ЄС і Україні ... 357

Можарський Богдан Леонідович
Особливості та характеристики функціонування
будівельних підприємств 360

Морозов Тімур Олександрович, Кришталь Галина Олександрівна
Революційний розвиток інноваційної економіки — потенціал та ризики
для держави 362

Морозов Олександр Федорович, Бродкевич Володимир Михайлович, Яременко Дарина Миколаївна
Інтелектуальні системи інформаційних процесів в економічному
розвитку підприємств: когнітивно-атракційно-репульсивий підхід
до рівноваги "Хаос" – "Порядок" на принципах
"інтегральної теорії інформування та Big Data" 366

Музика Юлія Дмитрівна
Сучасний стан та перспективи розвитку системи надання
адміністративних послуг органами виконавчої влади в Україні 369

Мурзін Юрій Сергійович
Енергетичний сектор України 373

Несходовський Ілля Сергійович
Трансформація облікової системи підприємства з використанням
штучного інтелекту 375

Ніколаєнко Лілія Сергіївна, Іоргачова Марія Іванівна
Фінансові технології у розвитку банківської діяльності в Україні 377

Obykhod Dmytro
Implementation of environmental management in enterprises 379

Очкас Максим Петрович, Скиба Ганна Іванівна
Цифрова трансформація бюджетної системи України як засіб
підвищення прозорості державного управління 384

Palchevska Yuliia Volodymyrivna, Korytska Olha
AI as a driving force of bussiness innovation 387

Pastukhov Maksym
Theoretical and methodological approaches formation of the concept
of investment support for the development of agricultural production 390

Пецух Андрій Олегович, Квасній Любов Григорівна
Важливість розвитку туристично-рекреаційної сфери
для економіки територіальних громад України 394

3. Вирішення проблем. Характеристики, які демонструють, що людина "вирішує проблеми", включають здатність ідентифікувати вузькі місця, точно визначити причини помилок і згодом усунути ці проблеми. Ці навички є незамінними для моніторингу, управління та оптимізації процесів організації. Здатність вирішувати проблеми також вимагає певної творчості. Пошук рішення проблеми часто змушує нас мислити нестандартно.

4. Універсальний. Кордони між країнами, дисциплінами, роботами та секторами, здається, стираються, а це означає, що сучасні професіонали змушені виходити за рамки власної професії.

5. Міждисциплінарна співпраця стає все більш важливою.

6. Здатність пристосовуватися до обставин, ситуацій і методів, що постійно змінюються, є, мабуть, однією з найважливіших навичок у сучасному суспільстві. Іти в ногу з часом, бути в курсі сучасних знань і навчатися протягом усього життя є ключовими для досягнення конкурентної переваги.

7. Аналітика даних також відіграє вирішальну роль в управлінні та розвитку організаційних процесів і маркетингових стратегій у цю епоху великих даних, алгоритмів і ШІ.

Отже, навички персоналу в конкурентному середовищі є найважливішим елементом для ефективного функціонування підприємства та його розвитку в нестійкій економіці.

Література

1. Дослідження компанії IBM. URL: https://research.ibm.com/
2. *Шешлюк О. С.* Стратегічний розвиток креативності персоналув контексті інноваційних змін на підприємстві. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 64. URL: DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-64-162
3. *Каліна І. І., Шуляр Н. М., Мельник Б. Ю., Палій С. А.* Управління кадровим забезпеченням діяльності аграрних підприємств: монографія. Київ. Інтерсервіс.2024. 232 с.

МІЛЯЄВА Марія Володимирівна

аспірантка, Міжрегіональна Академія управління персоналом,
miliaieva.mariia@gmail.com,
https://orcid.org/0009-0003-2502-0550

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ПОНЯТТЯ "ЕЛЕКТРОННЕ ВРЯДУВАННЯ"

Розвиток інформаційно-комп'ютерних систем і технологій, впровадження автоматизації електронних звернень розширило сферу застосування інформаційно-комунікаційних технологій у публічному управлінні й створив

нові можливості для органів публічної влади, громадян і бізнесу й тим самим посиливши комунікацію та створивши електронне врядування.

У наукових дослідженнях наголошується на відмінності між "врядуванням" ("governance") й "урядуванням" (включає виконавчо-розпорядчу діяльність органів державної влади та співвідноситься з поняттям "government"). Поруч з цим, науковці співвідносять "урядування" та "врядування", акцентуючи на відсутності різниці між цими словами, оскільки є буквальним відтворенням змісту поняття "government", тоді як "governance" асоціюється із "публічним врядуванням". Публічне врядування є різновидом управлінської діяльності інституцій публічної влади, через яку держава та громадянське суспільство забезпечують самокерованість усієї суспільної системи, її розвиток у визначеному напрямі [5, с. 302].

Як відмічає В. Тертичка, урядування є "процесом здійснення органами влади своїх функцій для реалізації суспільної політики. (Врядування чи урядування — це зрештою лише філологічне питання. І переклад з англійської однозначний: governance — врядування)" [11, с. 20].

У національному законодавстві [9] електронне урядування визначено як форма організації державного управління, яка сприяє підвищенню ефективності, відкритості та прозорості діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування з використанням інформаційно-телекомунікаційних технологій для формування нового типу держави, орієнтованої на задоволення потреб громадян.

На сьогодні електронне врядування слід розуміти більш масштабніше ніж надання електронних послуг технічними засобами, оскільки врядування значно розширило сферу застосування шляхом включення участі всіх зацікавлених суб'єктів та участі в управлінні. Електронне врядування постає ефективним інструментом для досягнення кращого управління [10, с. 30].

Впровадження електронного врядування в сферу публічного управління зумовлює до створення якісно нових форм організації діяльності органів публічної влади шляхом залучення громадськості до участі в управлінні державними справами з використанням мережі Інтернет, а також забезпеченням взаємодії з громадянами через надання доступу до державних інформаційних ресурсів і можливості одержувати електронні послуги.

Електронне врядування є не простим технологічним рішенням, а інноваційною концепцією управління державою як важелем масштабного перетворення суспільства [7, с. 130].

В. Марченко підходить до визначення досліджуваного поняття в органах виконавчої влади в широкому та вузькому розумінні. В першому випадку автор пропонує розуміти дану дефініцію як систему взаємовідносин між органами виконавчої влади, фізичними та юридичними особами, іншими органами державної влади, що вибудовується на дво- чи(або) багатосторонній взаємодії й широкому спектрі інформаційно-комунікаційних технологій, апаратного та програмного забезпечення, достатніх для максимально повного, якісного, своєчасного деперсоналізованого та децентралізованого обслуговування сторін дистанційно в електронній формі чи(або) в режимі

реального часу (онлайн) щодо задоволення їх потреб/запитів, а також підвищення ефективності, прозорості, відкритості діяльності органів виконавчої влади. У вузькому розумінні запропоновано визначити як специфічну форму й процес організації взаємовідносин між органами виконавчої влади, фізичними та юридичними особами й іншими органами державної влади, який зорієнтований на інтерактивне сервісне обслуговування сторін на основі використання комплексу інноваційних сучасних технічних (технологічних) засобів [8, с. 4].

У наукових дослідженнях електронне врядування визначається як однин з засобів або інструментів, що допомагає отримувати потрібну інформацію, послуги та здійснювати комунікацію між громадськістю та владою; ефективна взаємодія органів влади та суспільства з використанням інформаційно-комунікаційних технологій і надання якісних державних послуг [2, с. 38].

Поміж значного спектру визначень досліджуваної дефініції є одна об'єднуюча риса, яка відображає активну роль держави стосовно реалізації концепції електронного врядування як ініціатора й координатора, інструмента реалізації та ключового учасника адміністративних й управлінських, демократичних, службових процесів [12, с. 100].

Електронне врядування є системою взаємодії державний інституцій з окремим громадянином та суспільством загалом через інформаційно-комунікаційні технології, що забезпечує відкрите, оперативне, неупереджене вирішення будь-яких соціально-побутових проблем [3, с. 152]. Водночас, електронне врядування сприяє мінімізації контакту громадян із чиновниками, що в такий спосіб зменшує корупційну складову в публічному управлінні [4, с. 148–149].

Здійснюючи конституційно-правове дослідження електронного урядування ряд науковців [10, с. 56–57] надає наступне його розуміння як "форма організації публічно-владної сфери, у тому числі публічного управління, що здійснюється шляхом використання інформаційно-телекомунікаційних технологій та сприяє підвищенню ефективності, відкритості та прозорості функціонування органів публічної влади з метою системної взаємодії міжнародних і національних інституцій, населення, суб'єктів господарювання".

Також електронне урядування запропоновано розуміти як новітню форму публічного адміністрування, що дозволяє раціоналізувати витрати й покращити взаємодію громадянина з суб'єктом владних повноважень, зменшити корупційні ризики при наданні публічних послуг [1, с. 197].

Таким чином, в наукових дослідженнях не існує єдності щодо визначення поняття електронне врядування. З одного боку, електронне врядування розглядається як новий метод управління, а з іншого — система міжвідомчої взаємодії, як концепція підвищення ефективності та прозорості діяльності органів державної влади, яка першорядно має на меті мінімізувати владу чиновника [6, с. 119].

Визначають наступні еволюційні підходи щодо розуміння електронного врядування: первинний → як використання інформаційно-комунікаційних технологій в уряді; вторинний → як спроможність трансформувати дер-

жавне управління через використання інформаційно-комунікаційних технологій; сучасний → використання інформації та комунікацій технології у публічно-владній сфері, що поєднується з організаційними змінами та новими навичками з метою вдосконалення державних послуг і демократичних процесів та включає технологічні аспекти інформації системи, інтегровані організаційні та юридичні елементи [10, с. 56].

Таким чином, пропонуємо визначити електронне врядування в широкому розумінні як форму та процес організації публічно-управлінської сфери, що обумовлено використанням інформаційно-комунікаційних технологій для забезпечення відкритості, прозорості й ефективності діяльності/функціонування органів публічної влади та належної взаємодії з приватними особами для оперативного та якісного вирішення їх суспільно значимих потреб; у вузькому розуміти як впровадження інноваційної системи міжвідомчої взаємодії шляхом імплементації цифрових технологій в діяльність органів публічної влади щодо забезпечення якісно нового рівня надання публічних послуг громадянам (населенню).

Література

1. *Александрова М. В.* Адміністративно-правове забезпечення інформаційної безпеки у сфері електронного урядування : д-ра філософії за спеціальністю 081 Право. ПрАТ "ВНЗ "МАУП". Київ, 2024. 236 с.
2. *Борисенко В. Д.* Електронне урядування в публічному адмініструванні. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету*. 2023. Серія Право. Вип. 76. Ч. 2. С. 36–40. DOI: https://doi.org/10.24144/2307-3322.2022.76.2.5
3. *Дніпров О. С.* Електронне урядування на місцевому рівні: поняття, принципи та передумови. *Науковий вісник Харківського державного університету*. Серія Юридичні науки. 2018. Вип. Т. 1. С. 149–153.
4. *Дніпров О. С.* Поняття, суть та передумови впровадження електронного урядування в Україні. *Право і суспільство*. 2018. № 5. С. 144–150.
5. *Кононенко І. А.* Сутність, співвідношення, взаємозв'язок ключових категорій публічного управління. 2019. № 4. С. 299–305. DOI: https://doi.org/10.32840/pdu.2019.4.46
6. *Костенко І. В.* Принципи електронного урядування. *Часопис Київського університету права*. 2019. № 4. С. 117–121. DOI: 10.36695/2219-5521.4.2019.1
7. *Лунін Д.* Теоретико-правова характеристика адміністративно-правового забезпечення електронного урядування в Україні. *Knowledge, Education, Law, Management*. 20220. № 5 (33). Vol. 3. С. 125–132. DOI: https://doi.org/10.51647/kelm.2020.5.3.20
8. *Марченко В.* Адміністративно-правові засади електронного урядування в органах виконавчої влади : автореф. дис. ... д-р юрид. наук : спец. 12.00.07 ; МВС України, Харківський національний університет внутрішніх справ, 2016. 44 с.
9. Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні : розпорядження Кабінет Міністрів України від 20 вересня 2017 р. № 649-р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/649-2017-%D1%80#Text
10. *Романчук О. З., Бисага Ю. М., Берч В. В.* та ін. Електронне урядування: конституційно-правове дослідження: монографія. Ужгород: ТОВ "РІК-У", 2021. 196 с.

11. *Тертичка В.* Врядування в умовах післявоєнної відбудови: як досягти стійкості різноманіття у взаємодії. *Public policy, governance and communications in the EU member states and candidate countries.* С. 20–27. URL: https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/f3f23279-2ea0-4463-8eea-2bb1bff6e9f3/content (дата звернення: 26.09.2024)
12. *Юсіфбейлі Р.* Електронне урядування в публічному управлінні та адмініструванні сучасної України. *Публічне управління і адміністрування в Україні*. 2020. Вип. 20. С. 99–102.

МОГИЛЬ Олена Олександрівна
аспірантка кафедри публічного адміністрування,
Міжрегіональна Академія управління персоналом,
olenamogil167@gmail.com
https://orcid.org/0000-0003-3536-7999

КОМАЩЕНКО Олександра Вадимівна
магістрантка кафедри публічного адміінстрування,
Міжрегіональна Академія управління персоналом

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ДОСВІДУ ПУБЛІЧНОЇ СЛУЖБИ В КРАЇНАХ ЄС І УКРАЇНІ

Порівняльний аналіз досвіду публічної служби в країнах Європейського Союзу та Україні — важливий крок у вивченні ефективності та якості управлінських практик. Такий аналіз дозволяє глибше зрозуміти різні моделі управління, структури та процеси, які функціонують як в ЄС, так і в Україні. Це допомагає виявити, які підходи і практики можуть бути корисними для вдосконалення української публічної служби. Країни Європейського Союзу вже мають довготривалу історію реформ і вдосконалення систем публічної служби, заснованих на принципах ефективності, прозорості та підзвітності. Вони мають добре налагоджені системи, які адаптувалися до змінюваних умов економіки та суспільства. Для порівняння, в Україні система публічної служби наразі проходить через етап активних реформ, намагаючись впровадити нові стандарти, підходи і технології, щоб покращити свою функціональність і відповідність сучасним вимогам. Такі порівняння дозволяють виявити ефективні практики, які можуть бути адаптовані до українських умов, а також визначити області, що потребують вдосконалення. Що може включати механізми підвищення кваліфікації службовців, організацію роботи державних органів і методи контролю та оцінки результативності. Наприклад, може бути корисно дізнатися, як європейські країни забезпечують професійний розвиток своїх службовців через навчальні системи та сертифікацію, і